

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ایران

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

موضوع :

ارزیابی کیفیت مدارک پزشکی بیمارستانهای
آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی ایران و ارائه الگوی مناسب :

سال ۱۳۷۷

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد
آموزش مدارک پزشکی

استاد راهنما :

جناب آقای دکتر ابراهیم صدقیانی

استاد مشاور :

جناب آقای اباندر حاجوی

استاد آمار :

سرکار خانم فاطمه حسینی

پژوهشگر :

فرخنده اسدی

اسفند ماه "۷۷"

۱۳۰۷۱/۲

۳۷۳
۲۶/۵۶۵
پ

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی

بسمه تعالی

تاریخ ۱۳۷۸ / ۱۱ / ۲۴

تصویبنامه پایان نامه کارشناسی ارشد

بدینوسیله اعلام می‌نماید
آموزش‌مدار گیزشکی
دانشجوی دوره کارشناسی ارشد
پایان نامه خود را تحت عنوان "ارزیابی کیفیت بیمارستانهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی ایران و ارائه الگوی مناسب سال ۱۳۷۲"

۷۷/۱۹/۲۴

در تاریخ
به عنوان آخرین شرط دریافت درجه کارشناسی ارشد به هیئت علمی
این دانشکده ارائه نموده و مورد قبول واقع شد. / م

دکتر سید جمال الدین طبیبی

رئیس دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

استاد راهنما: جناب آقای دکتر مستجابی
استاد مشاور: جناب آقای حایری
مشاور آماری: دکتر سید محمد حسینی
استاد داور: جناب آقای دکتر طالبی

آدرس - خیابان ولی عصر (عج) بالاتر از ظفر نبش خیابان شهید باک بهرامی پلاک ۱
تلفن - ۸۰۸۸۸۲۹ - ۸۰۸۸۷۶۴ - ۲۲۲۵۹۹۰

تقدیم به پدر و مادر مهربان و فداکارم که پرتو

شمع وجودشان هستی بخش من است و من همواره

مرهون الطاف بیکران آنان هستم .

سپاس

- ستایش خداوندی را سزد که امور جهان و خلقت انسان را بر نظم مقرر فرمود و در سراسر آفرینش آیات حکمت و آثار رحمت خویش را جلوه‌گر ساخت، درود بر پیامبر که خورشید آسایش و ابرهای تاریک جهل را شکافت و عالم به نور هدایتش روشنائی یافت. و سپاس خدای را که از عنایت او صبر و شکیبائی و توفیق انجام این رساله حاصل شد.

- سپاس به حضور استاد گرامی جناب آقای دکتر صدقیانی که با راهنمایی های راهگشای خویش جهت دهنده این پژوهش بودند و پژوهشگر همواره خود را مدیون راهنمایی های بی دریغ ایشان خواهد دانست.

- سپاس به حضور استاد گرامی جناب آقای حاجوی که، نه تنها در مقام استاد مشاور قبول زحمت نموده و با نظرات ارزشمند خود پژوهش حاضر را اغناء نمودند، بلکه پژوهشگر همواره در تمام مدت تحصیل از راهنمائیهای دلسوزانه و بی دریغ ایشان مستفید شده است.

- سپاس به حضور استاد گرامی سرکار خانم حسینی که در کمال دقت و درایت، جهت تکمیل و تدوین اطلاعات آماری، پژوهشگر را مساعدت فرمودند.

چکیده

کیفیت مدارک پزشکی به اطلاعاتی بستگی دارد که توسط متخصصان مجاز به ارائه آن مراقبت مستند میگردد (هوفمن، ۱۹۹۰، ص ۱۱۷).

براین اساس پژوهشی با عنوان ارزیابی کیفیت مدارک پزشکی بیمارستانهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی ایران و ارائه الگوی مناسب در سال ۱۳۷۷ به روش توصیفی انجام شد. جامعه پژوهش را ۱۸ برگ استاندارد موجود در پرونده های پزشکی بیماران ترخیص شده از بخشهای بستری تشکیل می داد که از سال ۱۳۷۶ به بعد در بخش مدارک پزشکی واحدهای پژوهش بایگانی شده بود. با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای سعی شد تانمونه مناسبی (۴۵۲ پرونده) از پرونده های پزشکی انتخاب گردد. بمنظور دستیابی به اهداف پژوهش، با استفاده از منابع موجود، الگویی جهت ارزیابی کیفیت مدارک پزشکی طراحی و سوالات مورد نیاز به صورت ۳ چک لیست ارائه گردید. چک لیست شماره ۱ به ارزیابی محتویات مدارک پزشکی پرداخته و مشتمل بر ۲۹۳ سوال بود. یافته های حاصل از پژوهش نشان داد که: اطلاعات محتوی در برگ (پذیرش و خلاصه ترخیص، درخواست مشاوره، مراقبت قبل از عمل، گزارش عمل جراحی، مراقبت بعد از عمل، گزارش پرستار، کنترل علائم حیاتی، گزارش پاتولوژی، گزارش آزمایشگاه) در دامنه ۸۹-۰ درصد تکمیل گردیده است.

اطلاعات محتوی در برگ خلاصه پرونده در دامنه ۷۹-۰ درصد و اطلاعات محتوی در برگ (بیهوشی، گزارش رادیولوژی، الصاق الکتروکاردیوگرام، جذب و دفع مایعات) در دامنه ۶۹-۰ درصد تکمیل شده است. نتیجه اینکه هیچیک از ۱۸ برگ مورد ارزیابی در این پژوهش به طور کامل و صد در صد تکمیل نشده بود. بطوریکه بالاترین درصد تکمیل محتویات مدارک پزشکی ۷۷ درصد و کمترین آن ۵۰ درصد بوده است.

چک لیست شماره ۲ به ارزیابی جنبه های قانونی مدارک پزشکی پرداخته و از ۲۲ سوال تشکیل شده بود. یافته های حاصل از پژوهش نشان داد که بالاترین درصد تکمیل جنبه های قانونی مدارک پزشکی ۸۳ درصد و کمترین آن ۷۳ درصد بوده است.

چک لیست شماره ۳ به ارزیابی ساختار فرمهای مدارک پزشکی پرداخته و شامل ۳۲۱ سوال بود. نتایج حاصله بیانگر این مطلب بود که ۶۲/۵ درصد فرمهای مورد استفاده در واحد های پژوهش دارای اندازه استاندارد بود، که فقط در ۵۰ درصد موارد از فرمهای مناسب جهت ثبت اطلاعات استفاده شده است. همچنین با وجود آنکه ۱۸ برگ مورد ارزیابی در این پژوهش توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بطور استاندارد چاپ شده است، هنوز هم برخی از مراکز مورد پژوهش بطور کامل از فرمهای استاندارد استفاده نمی نمایند.

.....	تقدیم
.....	سپاس
.....	چکیده

فصل اول : معرفی پژوهش

.....	۱-۱ : مقدمه
.....	۲-۱ : بیان مسأله
.....	۳-۱ : اهمیت پژوهش
.....	۴-۱ : اهداف پژوهش
.....	۱-۴-۱ : هدف آرمانی
.....	۲-۴-۱ : هدف کلی
.....	۳-۴-۱ : اهداف ویژه
.....	۵-۱ : سؤالات پژوهش
.....	۶-۱ : تعریف واژه‌ها
.....	۷-۱ : محدودیت‌های پژوهش

فصل دوم : مروری بر مطالعات گذشته

.....	۱-۲ : مبانی نظری پژوهش
.....	۱-۱-۲ : اهمیت مدارک پزشکی
.....	۲-۱-۲ : ارزش مدارک پزشکی
.....	۳-۱-۲ : تاریخچه ارزیابی
.....	۴-۱-۲ : الگوی ارزیابی کیفیت مدارک پزشکی
.....	۲-۲ : مروری بر مطالعات انجام شده در زمینه پژوهش
.....	۱-۲-۲ : مروری بر مطالعات انجام شده در کشور ایران

۲-۲-۲ : مطالعات انجام شده در سایر کشورهای جهان ۵۶

فصل سوم : روش پژوهش

۱-۳ : نوع پژوهش ۶۲

۲-۳ : جامعه آماری ۶۴

۳-۳ : روش نمونه گیری و تعداد نمونه ها ۶۵

۴-۳ : ابزار گردآوری داده ها و نحوه تدوین آن ۶۷

۱-۴-۳ : قسمتهای مختلف ابزار گردآوری داده ها ۶۷

۲-۴-۳ : روایی ابزار گردآوری داده ها ۶۸

۳-۴-۳ : پایایی ابزار گردآوری داده ها ۶۸

۵-۳ : روش گردآوری داده ها ۶۸

۶-۳ : روش تجزیه و تحلیل داده ها ۶۹

۷-۳ : ملاحظات اخلاقی ۶۹

فصل چهارم : یافته های پژوهش

جداول توزیع فراوانی ۷۴

فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات پژوهش

۱-۵ : مقدمه ۱۵۷

۲-۵ : خلاصه یافته ها ۱۵۷

۳-۵ : نتیجه گیری نهایی ۱۷۵

۴-۵ : پیشنهادات مربوط به کاربرد یافته ها ۱۸۶

۵-۵ : پیشنهادات برای پژوهش های بعدی ۱۸۸

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فهرست منابع پژوهش

الف : منابع فارسی ۱۹۱

ب : منابع انگلیسی ۱۹۵

پیوست‌ها

پیوست شماره ۱ : چک لیست شماره یک ۱

پیوست شماره ۲ : چک لیست شماره دو ۲

پیوست شماره ۳ : چک لیست شماره سه ۳

چکیده انگلیسی ۴

فهرست جداول

صفحه	عنوان
	فصل سوم : روش پژوهش
	جدول شماره ۱-۳ : توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
	تعداد کل پرونده‌های مربوط به بیماران بستری از
۷۴	سال ۱۳۷۶ به بعد و تعداد نمونه انتخابی.....
	فصل چهارم : یافته‌های پژوهش
	جدول شماره ۱ : توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
	ارزیابی محتویات برگ پذیرش و خلاصه ترخیص،
۷۴	سال ۱۳۷۷.....
	جدول شماره ۲ : توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
۷۹	ارزیابی محتویات برگ خلاصه پرونده، سال ۱۳۷۷.....
	جدول شماره ۳ : توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
۸۲	ارزیابی محتویات برگ شرح حال، سال ۱۳۷۷.....
	جدول شماره ۴ : توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
۸۴	ارزیابی محتویات برگ سیر بیماری، سال ۱۳۷۷.....
	جدول شماره ۵ : توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
۸۶	ارزیابی محتویات برگ درخواست مشاوره، سال ۱۳۷۷.....
	جدول شماره ۶ : توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
۸۸	ارزیابی محتویات برگ مراقبت قبل از عمل، سال ۱۳۷۷.....
	جدول شماره ۷ : توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
۹۲	ارزیابی محتویات برگ بیهوشی، سال ۱۳۷۷.....
	جدول شماره ۸ : توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
۹۶	ارزیابی محتویات برگ گزارش عمل جراحی، سال ۱۳۷۷.....

- جدول شماره ۹: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
ارزیابی محتویات برگ مراقبت بعد از عمل، سال ۱۳۷۷ ۹۹
- جدول شماره ۱۰: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
ارزیابی محتویات برگ دستورات پزشک، سال ۱۳۷۷ ۱۰۲
- جدول شماره ۱۱: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
ارزیابی محتویات برگ گزارش پرستار، سال ۱۳۷۷ ۱۰۴
- جدول شماره ۱۲: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
ارزیابی محتویات برگ کنترل علائم حیاتی، سال ۱۳۷۷ ۱۰۶
- جدول شماره ۱۳: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
ارزیابی محتویات برگ نمودار علائم حیاتی، سال ۱۳۷۷ ۱۰۸
- جدول شماره ۱۴: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
ارزیابی محتویات برگ گزارش پاتولوژی، سال ۱۳۷۷ ۱۱۰
- جدول شماره ۱۵: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
ارزیابی محتویات برگ گزارش رادیولوژی، سال ۱۳۷۷ ۱۱۲
- جدول شماره ۱۶: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
ارزیابی محتویات برگ گزارش آزمایشگاه، سال ۱۳۷۷ ۱۱۴
- جدول شماره ۱۷: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
ارزیابی محتویات برگ الصاق الکتروکاردیوگرام،
سال ۱۳۷۷ ۱۱۶
- جدول شماره ۱۸: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب
ارزیابی محتویات برگ جذب و دفع مایعات،
سال ۱۳۷۷ ۱۱۸

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۱۲۰	جدول شماره ۱۹: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب استاندارد بودن ترتیب اوراق مدارک پزشکی، سال ۱۳۷۷
۱۲۱	جدول شماره ۲۰: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب ارزیابی محتویات اوراق مدارک پزشکی (۱۸-برگ استاندارد)، سال ۱۳۷۷
۱۲۵	جدول شماره ۲۱: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب ارزیابی سؤالات جنبه‌های قانونی مدارک پزشکی، سال ۱۳۷۷
۱۳۲	جدول شماره ۲۲: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب ارزیابی ساختار فرمهای مدارک پزشکی از نظر شکل ظاهری، سال ۱۳۷۷
۱۳۵	جدول شماره ۲۳: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب ارزیابی ساختار برگ خلاصه پرونده، سال ۱۳۷۷
۱۳۷	جدول شماره ۲۴: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب ارزیابی ساختار برگ سیر بیماری، سال ۱۳۷۷
۱۴۳	جدول شماره ۲۵: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب ارزیابی ساختار برگ بیهوشی، سال ۱۳۷۷
۱۴۵	جدول شماره ۲۶: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب ارزیابی ساختار برگ دستورات پزشک، سال ۱۳۷۷
۱۴۵	جدول شماره ۲۷: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب ارزیابی ساختار برگ گزارش پاتولوژی، سال ۱۳۷۷

فهرست جداول

صفحه

عنوان

جدول شماره ۲۸: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب

ارزیابی ساختار برگ گزارش رادیولوژی، سال ۱۳۷۷ ۱۴۷

جدول شماره ۲۹: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب

ارزیابی ساختار برگ گزارش آزمایشگاه، سال ۱۳۷۷ ۱۵۰

جدول شماره ۳۰: توزیع فراوانی بیمارستانهای مورد پژوهش برحسب

ارزیابی ساختار اوراق مدارک پزشکی از نظر چاپ

موارد مورد نیاز، سال ۱۳۷۷ ۱۵۲

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

نمودار شماره ۱: توزیع درصد فراوانی ۸ بیمارستان مورد پژوهش

برحسب ارزیابی محتویات مدارک پزشکی،

سال ۱۳۷۷..... ۱۲۴

نمودار شماره ۲: توزیع درصد فراوانی ۸ بیمارستان مورد پژوهش

برحسب ارزیابی جنبه‌های قانونی مدارک پزشکی،

سال ۱۳۷۷..... ۱۲۹

نمودار شماره ۳: توزیع درصد فراوانی ۸ بیمارستان مورد پژوهش

برحسب ارزیابی ساختار فرمهای مدارک پزشکی

از نظر چاپ موارد لازم، سال ۱۳۷۷..... ۱۵۵

فصل اول

معرفی پژوهش